

Nationell målbeskrivning för läkartjänstgöring på BVC

Grunden för läkarens tjänstgöring på BVC är kunskaper om det normala barnets utveckling och om barnålderns sjukdomar. Dessutom behövs kunskaper om sjukdomsförebyggande och hälsofrämjande åtgärder och sociala faktorerens betydelse. För detta är introduktion och i början BVC-arbete under handledning viktigt.

Målsättning

Målsättningen för läkare verksam vid BVC är att bidra till bästa möjliga fysiska, psykiska och sociala hälsa för barn genom att:

- Främja barns hälsa och utveckling
- Förebygga ohälsa hos barn
- Tidigt identifiera och initiera åtgärder vid problem i barns hälsa, utveckling och uppväxtmiljö

För att uppnå dessa mål behöver barnhälsovården erbjuda:

- Universella insatser
- Riktade förstärkta insatser till grupper av barn och föräldrar med särskilda behov
- Hälsoövervakning av alla barn
- Individuellt utformad hjälp till barn som löper högre risk att drabbas av ohälsa eller som redan indikerar att hälsan är nedsatt.
- Uppmärksamhet på förhållanden i familjens närmiljö och samhälle som kan hota barns hälsa

I sitt arbete på BVC har läkaren att följa riktlinjer som beskrivs i:

- Socialstyrelsens vägledning för barnhälsovården (2014)
<http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19403/2014-4-5.pdf>
- Konventionen om barns rättigheter (FN 1989)
- Smitta i förskolan (Socialstyrelsen 2008)
- Nationell handbok för barnhälsovården- Rikshandboken-BHV och regionala tilllägg
- Hälso-och sjukvårdslagen.

Behörighet och kompetens

Läkare som tjänstgör på BVC skall vara specialistkompetent eller ST-läkare inom allmänmedicin eller barn- och ungdomsmedicin. Läkare under specialistutbildning ska ha BVC under handledning.

Konsult med barnmedicinsk kompetens ska finnas tillgänglig för BVC.

Läkare som tjänstgör på BVC ska ha deltagit i introduktionsprogram eller kurs/motsvarande utbildning och bör ha tjänstgjort minst två månader på barnklinik/barnmottagning (eller haft BVC under handledning).

Organisation

Läkare skall ha särskild tid avsatt för arbete på BVC-mottagning. Enklare sjukvård kan förekomma på BVC i samband med hälsovård.

Behovet av läkare på BVC uppskattas till minst 4 timmar per arbetsvecka i område med cirka 60 nyfödda per år. 3,5 timmar avsätts för läkarmottagning, övrig tid för teamarbete, utbildning mm.

Förmågan att bedöma ett barns utveckling och hälsotillstånd grundas på erfarenhet och på teoretiska kunskaper. Det krävs ett visst antal barn för att personalen ska kunna upprätthålla sina kunskaper om barn och utveckla en adekvat metodik i arbetet. Det är därför önskvärt att varje läkare får ansvar för minst 25 nyfödda per år. Ett riktvärde är att varje läkarbesök tar minst 20 minuter i anspråk.

Innehåll i verksamheten

Utöver läkarundersökning enligt barnhälsovårdsprogrammet skall tid avsättas för individuella, riktade insatser (flyktingbarn, barn som har föräldrar med svårigheter tex. missbruk, psykisk sjukdom, nedsatt begåvning, barn med neuropsykiatriska problem, barn med övervikt och fetma, barn som far illa)

Läkaren skall vara väl förtrogen med och tillsammans med BVC-sjuksköterskan kunna ge rådgivning och information till föräldrar bland annat vad beträffar:

- Nyföddhetsproblem, exempelvis ikterus
- Amning/ uppfödning
- Kost och aktivitet
- Övervikt/fetma
- Rökning och alkohol
- Vaccinationer
- Olycksfallsprofylax
- Psykomotorisk utveckling; normal och dess variationer
- Allergisjukdomar och förebyggande av dessa
- Beteende (sömn, matvägran, samspel etc)

- Koncentrationssvårigheter
- Enklare sjukdomstillstånd (hudproblem, spädbarnsdiarré, etc)
- Psykosomatisk problematik och stress (huvudvärk, buksmärtor etc)
- Infektioner och smittorisker t ex i förskolan
- Hälsovård för funktionshindrade/kroniskt sjuka barn
- Socialpediatrik - Barn som far illa eller riskerar att fara illa

Läkaren bör när så behövs delta i möten med BVC-psykolog, förskola, socialtjänst, elevhälsan och andra viktiga instanser.

Läkaren skall delta i fortbildning som anordnas för Barnhälsovården

Arbetsätt/ Synsätt

Varje besök på BVC är ett tillfälle att skapa och bygga vidare på en förtroendefull kontakt.

Från att barnhälsovården främst haft ett hälsoövervakande perspektiv har den alltmer fått en hälsofrämjande och förebyggande uppgift, liksom att uppmärksamma behoven hos barn som har ökad risk för hälsoproblem. Det har bland annat inneburit att

- Uppgiften är att uppmärksamma barnet i sin familj och att ge stöd till föräldrar i deras föräldraskap
- Relationen mellan professionella och föräldrar skiftar fokus från kontroll eller övervakning till partnerskap
- Uppgiften blir alltmer att öka föräldrars delaktighet och tilltro till sin egen förmåga (empowerment) och uppmuntra dem till att ställa krav på professionella för sina behov.

Ansvar

Organisatoriskt ansvarar verksamhetschefen för att läkartjänstgöring på BVC blir ändamålsenlig genom att tillgodose behovet av behörig personal.

Barnhälsovårdsöverläkaren har ett övergripande ansvar för arbetsinnehåll, metodutveckling, utbildning och kvalitetssäkring. Lokal handledare/studierektor ansvarar för introduktion och handledning samt att BVC-läkare får möjlighet att delta i fortbildning.

December 2014

För Barnläkarföreningen:

Jonas Ludvigsson
Ordförande BLF

Jan Ejderhamn
Ordförande HÖV

För Svenska Distriktsläkarföreningen

Ove Andersson
Ordförande DLF

*För Svensk Förening
för Allmänmedicin*

Karin Träff Nordström
Ordförande SFAM